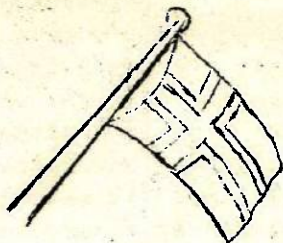

FRITT

LAND

Nr. 43 - 1. årg.

Onsdag 21. juni 1944.

VEIEN TIL BELZEC.

I 1939 fantes det i Polen over 3 1/2 million jøder, og mer enn en million er senere blitt sendt dit fra andre europeiske land. I 1944 er bare en brøkdelen av disse fem millioner jøder i live, kanskje bare 2-3 prosent, de andre er tilintetgjort under omstendigheter som en normal menneskelig hjerne knapt kan fatte. Bare fem av dem har greidd å flykte vestover, og tre av dem befinner seg nå i Stockholm. En av dem levde i ghattoen i Lwow helt til den endelige "likvidering!"

29. juni 1941 inntok tyskerne Lwow. Da bodde det 150 000 jøder i byen - høsten 1943 var det ingen igjen. De var alle døde, henrettet, slått eller pint ihjel eller revet bort av epidemier. Hver dag ble det henrettet ti eller hundre jøder, men det forekom også store aksjoner, pogromer hvor titusener av jøder ble drept i "likfabrikkene" i løpet av noen dager.

Høsten 1943 kom det en stor pogrom, som ble innvarslet av de kjente lyder, geversalvar, barske kommandoord, skrik og gråt. Fjorten dager herjet SS-mennene. De få som hadde fått stukket seg unda under taket på en fabrikkbygning låder i dødsangst og sultet og frøs. De hørte skudene, ropene om hjelp, skjelsordene, skrikene, Soldaterstøvlene trampet på brulegningen i gården nedenfor og i rommene ved siden av. SS slo ihjel tusener av jøder og arresterte titusener. Uten videre tok de med seg alle som kom i deres vei og sorterte dem senere i grupper. De arbeidsføre fikk leve ennå noen uker, mens kvinnene, barna og de eldre ble stuet sammen på tog som neste dag førte dem til Belzec, skueplassen for de uhyggelige masse mordene.

Det er et veldig foretakende å myrde fem millioner mennesker, og tyske dødseksperter fikk i oppdrag å løse de tekniske problemer. I flere måneder ble det arbeidet og bygget, hundretusener av arbeidstimer ble ofret. Titusener tonn verdifullt materiale ble stilt til rådighet for ekspertene. Våren 1942 var verket fullført. Et område på 7 kvadratkilometer er omgitt med piggetråd og sikret på alle måter. Gjennom en tunnel ble de fullastede togene kjørt ned til det underjordiske henrettelsesstedet. Der måtte jødene avlevere de eiendelene de hadde tatt med fordi de hadde fått beskjed om at de skulle flyttes østover. Men snart ble det for omstendelig, og i stedet ble de sendt splitter nakne opp til 150 i en vogn som var beregnet til 40 eller 50. Mange døde straks, og mange ble vanvittige. Disse hadde det bedre enn de som hadde forstanden i behold. Mange prøvet å hoppe av

toget, og den 80 km lange strekningen fra Lwow til Belzec var i månedsvis kantet med nakne lik.

I Belzec ble jødene ført inn i kjempemessige, underjordiske metallsaler med gulv som kunne senkes ned i et basseng til vannet sto jødene til hoftene. Så ble det ledet sterkstrøm gjennom vannet, og på sekunder var tusener av mennesker avlivet. Gulvet ble hevet og en annen strøm koblet på så det ble glødende i hallene. Likene ble brent til aske og veldige kraner løftet opp gulvet og tømte ut asken.

Utenfor sto allerede neste tog og ventet. Hver transport omfattet mellom 3000 og 5000 mennesker, og hver dag kom flere tog, slik at det ofte ble 20-30 om uken. - Men nazistene glemte at det de ville utslette, aldri kan dø - en del av vår felles menneskelighet.

NORGESNYTT.

En ung Oslo-mann, Ralph Fred. Bruun, Sørkedalsveien 5, er blitt mishandlet til døde av Gestapo. Han ble arrestert i slutten av mai og ført til Viktoria Terrasse, sund og frisk. Et par dager senere fikk hans pårørende meddelelse om at han var død - av hjertelammelse. Samtidig ble hans aske utlevert. Tilfellet er så meget uhyggeligere som Bruun etter alt å dømme er falt som offer for en angiver, en "nordmann" som kom til en slektning av ham for å hilse fra en som var reist til Sverige; samtidig bad han om å bli satt i forbindelse med noen som kunne hjelpe ham over. Pårørende og venner av folk som er reist til Sverige later for tiden til å være særlig utsatt for besøk av angivere som overbringer "hilsener, og i sin oppspilte sinnstilstand har de lett for å sluke historiene som angiveren oppvarter med. Det er grunn til å rope et alvorlig varsko mot denne godtroenhet. - -

De norske aviser har fått ordre av tyskerne om å dempe tonen angående "det nye våpen". - - Nazilensmann Hørgen og frue, Eiker, ble i natt skutt i sine senger. - -

Sekretæren i den norske Nansenhjelpen, Ragnar Nordlie, har avgått ved døden på Grini. Før han begynte sitt arbeide i Nansenhjelpen virket han i Asylrettens Venner, en norsk forening med formål å hjelpe flyktninger fra Mellom-Europa. - -

Det norske misjonsselskap som er Norges største frie kristelige sammenslutning er blitt angrepet av quislingmyndighetene. Generalsekretæren, pastor Einar Amdahl, er blitt arrestert, og samtlige medlemmer i sentralstyret er pålagt meldeplikt. Domprest Cornelius, som var organisasjonens ordfører, er forvist fra dets hovedsete i Stavanger. Bak aksjonen står visstnok NS biskoppen Kvasnes, som tidligere var medlem av N.M.

NYHETENE TIRSDAG.

I en tale som Churchill holdt torsdag på den meksikanske ambassade og som nå er tillatt offentliggjort, antyder han at den fullstendige seier muligens kan oppnås allerede denne sommer. Han sa bl.a.: "Det kan hende at det inntreffende som kommer til å vise om vi snart blir befridd fra den prøvelse som er pålagt oss av tyskerne. Sluttet kommer til å bli så mye værre for våre fiender jo lengere de fortsetter kampen." Angående invasjonen i Normandie sa Churchill at de planer som man ble enige om i Teheran ennå ikke alle er satt ut i livet, "men de gjennomføres stadig og sommermånedene vil kanskje bringe frihetens sak fullstendig seier. Vi nærer ingen frykt. Vi står samlet og Amerika kjemper sammen med oss. Forsøk er gjort for å få istand et varig samarbeid som etter denne krig vil bringe frihetens sak videre fram. Vi vil ikke utelukke nyttige enkelttaler f.eks. mellom de forskjellige europeiske land eller i Amerika, eller i det britiske samveldet. Vi ser fram til den tid da de små nasjoners rett vil bli respektert og beskyttet, og den stærkes rett vil bli utnyttet på den måte den skal - nemlig til å beskytte de små."

Vestfronten. Amerikanske styrker som har okkupert Montebourg rykker nå videre nordover og angriper de ytre forsvarsverker på Cherbourg, 9 km. fra byen. De allierte angriper langs hele fronten. Cherbourgs havn er innen artilleriets rekkevidde. Artilleriet har begynt å bombardere byen som rystes av voldsomme eksplosjoner fra granater og tyske demoleringsaksjoner. Et tykt teppe av brandrøk ligger over flåtebasen som nå må møte allierte framstøt fra S og Ø. Det viktige trafikknutepunkt Bricquebec straks S for Cherbourg og hele området V for denne by er rensert for tysk motstand. Man venter innbitt tysk motstand ved Cherbourg som er usedvanlig godt befestet. Völkischer Beobachter skriver tirsdag: Befestningene i Cherbourg overstiger alt det amerikanerne har møtt hittil. - 30.000 tyskere er innesperret og amerikanerne utvider i voldsomt tempo sin korridor tvers over halvøya og er nå i ferd med å drive tyskerne mot havet på halvøyas nordspiss. Flere landsbyer er okkupert av de allierte og det første franske departement, La Manche, er på god vei til å bli befridd. - Valognes er nå innesluttet på tre kanter og de allierte styrker står bare 3 km. fra byen. På vestsiden av Cherbourg-halvøya har allierte styrker rykket fram 8 km langs kysten S for Barneville. Amerikanske styrker står nå mindre enn 3 km fra Saint Lo. Tilly er nå okkupert. Kampene ble avsluttet i går kveld etter trefninger på kloss hold. 9. amerikanske luftstyrker har nå hovedkvarter i Frankrike. Under sitt siste framstøt i Normandie har amerikanske styrker okkupert sin første tyske flyplass. Det opplyses at Montgomery samler styrker for den store offensiv, mens Rommel har ført sine styrker fram etter hvert og kastet dem inn i kampene. Den franske siviladministrasjon i Norman-

die fungerer utmerket. Regionalkommisjonen har hovedsete i Bayeux. - Tyskerne kjemper nå iaktlig på 2 fronter i Frankrike. Maquis-troppene griper nå for en stor del til våpen og benytter seg av den situasjon tyskerne er i. Nesten hele jernbanenettet i Bretagne er ute av funksjon på grunn av sabotasje. - Store styrker av tunge amerikanske bombefly angrep søndag oljeraffinerier i Hamburg og flyplasser i NV Tyskland. Det var ingen jagermotstand over Hamburg. Over 1.500 tunge amerikanske bombefly var over tyske mål tirsdag. Startbanene for de mannskapsløse fly i Pas de Calais ble angrepet. Dessuten anlegg for framstilling av syntetisk olje i Hamburg, Hanover, Magdeburg og Politz. De hadde sterk jager eskorte. - Tyske ubemannede fly var over S England mandag og natt til tirsdag. De antallet endel skadet og det var noen ofre. En stor mengde ubemannede fly er skutt ned av luftvern og jager over sjøen og på åpen mark. Angrepet på disse fly viser hvor maktesløs die Luftwaffe er når det gjelder å hindre de alliertes angrep. Utfallene med de mannskapsløse fly har til hensikt å oppmuntre det tyske folk og hindre at moralen blir ytterligere svøkket. Lufteksportør har regnet ut at den gjennomsnittlige vekt som kastes ned pr. døgn er 120 tonn. Det ville ta 9 døgn å kaste ned 1000 tonn, som RAF kastet ned på en halv time. - Mellom 250 og 300 amerikanske bombefly angrep mandag tyske flyplasser i S Frankrike.

Italia. 8. armé er rykket inn i Perugia. Framrykningen fortsetter derfra. På vestfløyen har de allierte nådd Trasimenesjøen og rykker fram på vestsiden av denne mot Arezzo. I kystavsnittet ved det Tyrenske hav er 5. armé kommet 15 km. N for Grosseto. På Adriatiskavskysten rykker de allierte stadig fram. Den eneste hindring de allierte har er det dårlige vær og de ødelagte veier. Franske styrker har fullstendig besatt Elba og bare et fåtall av garnisonen unnslopp. Det ble tatt 1.800 fanger. All organisert motstand sluttet da Portoferraio ble inn tatt. Denne by har en meget bra og dyp havn. Bonomi har nå overtatt administrasjonen i den befridd del av Italia. Tyskerne har erklært militær unntagelsestilstand i provinsen Liguria.

Østfronten. De russiske styrker fortsetter framrykningen på Det karelske nes. 70 steder er erobret. Bresjen i Mannerheim-linjen er utvidet og russerne støter i tre massive kolonner fram mot Viborg. Den største angrepskolonnen går parallellt med Finskebukta, mens de to andre rykker fram mot NV og NØ. Deres hensikt er å komme i ryggen på de finske treppene og siden omringe Viborg. Det russiske artilleri beskytter byen. Russiske marinefly har senket 6 transportskip og 10 andre skip. 22 finske og tyske fly er skutt ned. - Stockholm venter finsk regjeringsskifte. Linkomies og Tanner vil gå av. Mannerheim skal stå bak omdannelsen. - Hitler kan ikke avse tropper til Finland og prøver å bagateliserer den russiske offensiv. Gir Finland seg, vil han si det er av politiske grunner.